



## Eiropas Savienības Tiesa pasludina spriedumu lietā C-686/19 Soho Group

Publicēts: 20.07.2020.

2020. gada 16. jūlijā Eiropas Savienības Tiesa (turpmāk – EST) pasludināja spriedumu lietā C-686/19 *Soho Group*. Šajā lietā prejudiciālos jautājumus EST bija uzdevis Latvijas Republikas Senāts, lūdzot skaidrot Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 23. aprīļa Direktīvas 2008/48/EK par patēriņa kredītliģumiem un ar ko atceļ Direktīvu 87/102/EEK (turpmāk – Direktīva 2008/48) 3. panta g) apakšpunktā norādītā jēdziena “kredīta kopējās izmaksas patērētājam” tvērumu. Konkrētāk, vai jēdziens “kredīta kopējās izmaksas patērētājam” ietver arī kredīta pagarināšanas izmaksas, ja kredīta pagarināšanas noteikumi ir daļa no kredītēšanas liģuma noteikumiem un nosacījumiem, par kuriem vienojas kredīta devējs un kredīta ņēmējs. Prejudiciālais jautājums uzdots tiesvedībā starp Patērētāju tiesību aizsardzības centru (turpmāk – PTAC) un SIA “Soho Group”.

### *Par pamatlietu*

PTAC veica SIA “Soho Group” distances pakalpojumu sniegšanas vietnes [www.sohocredit.lv](http://www.sohocredit.lv) pārbaudi, kuras laikā tika konstatēts, ka šī kapitālsabiedrība piedāvā kredītliģumus, kuros ir ietverts liģuma punkts “Aizdevuma termiņa pagarināšana”. Saskaņā ar šo liģuma punktu kredīta ņēmējs varēja pieprasīt pagarināt aizdevuma termiņu, uz kredīta devēja norēķinu kontu pārskaitot pagarināšanas komisijas maksājumu, kura apmērs bija atkarīgs no aizdevuma apjoma un termiņa. Pēc pagarināšanas komisijas maksājuma saņemšanas kredīta devējs nosūtīja kredīta ņēmējam paziņojumu par piekrišanu termiņa pagarinājumam vai arī atteikumu.

PTAC šajā pārbaudē secināja, ka SIA “Soho Group” patērētājiem piedāvā kredītliģumus ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 8. panta 2.<sup>3</sup> daļā neatbilstošām kredīta kopējām izmaksām dienā saistībā ar kredīta termiņa pagarināšanu. Tādēļ patērētāja kredītēšanas liģuma izmaksas tika atzītas par nesamērīgām un neatbilstošām godīgai darījumu praksei saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 8. panta 2.<sup>2</sup> daļu. Uzskatot, ka kredīta kopējās izmaksās ietilpst kredīta pagarināšanas izmaksas, jo kredīta pagarināšanas noteikumi ir daļa no kredītliģuma noteikumiem un nosacījumiem, par kuriem vienojas kredīta devējs un kredīta ņēmējs, PTAC uzlika SIA “Soho Group” soda naudu EUR 25 000 apmērā.

SIA “Soho Group” pārsūdzēja šo lēmumu tiesā. Administratīvā rajona tiesa noraidīja SIA “Soho Group” pieteikumu, un Administratīvā apgabaltiesa noraidīja tās apelācijas sūdzību par minēto spriedumu. Administratīvās apgabaltiesas spriedumu SIA “Soho Group” pārsūdzēja kasācijas kārtībā.

### *Tiesas secinājumi*

EST spriedumā atzina, ka Direktīvas 2008/48 3. panta g) punktā noteiktais jēdziens “kredīta kopējās izmaksas patērētājam” sevi ietver kredīta iespējamās pagarināšanas izmaksas. Taču ir jāizpildās šādiem priekšnoteikumiem: 1) kredītliģuma noteikumos un

nosacījumos ietilpst konkrēti un precīzi noteikumi par kredīta iespējamu pagarināšanu, ieskaitot tā termiņu, par kuriem vienojas kredīta devējs un kredītaņēmējs, un 2) šīs izmaksas kredītdevējam ir zināmas.

Šie secinājumi balstīti, pirmkārt, apstākļi, ka Eiropas Savienības likumdevējs ir saglabājis plašu jēdziena “kredīta kopējās izmaksas patērētājam” definīciju, lai nodrošinātu plašu patērētāju tiesību aizsardzību. Tāpēc šajā jēdzienā ne vien nav ietverts nekāds ierobežojums saistībā ar kredītliguma termiņu, bet vēl jo vairāk tajā ietilpst izmaksas un to sadalījums šā liguma darbības laikā. Attiecīgi jēdziens “kredīta kopējās izmaksas patērētājam” vienlaicīgi attiecas gan uz izmaksām, kas saistītas ar kredīta saņemšanu, gan uz tām izmaksām, kas ir saistītas ar kredīta lietošanu laika gaitā.

Otrkārt, ievērojot to, ka jēdziens “kredīta kopējās izmaksas patērētājam” ir “jebkādi citi maksājumi, kas patērētājam jāmaksā saistībā ar kredītligumu un kas kreditoram ir zināmi”, kredītligumā ir jābūt precizētiem gan šā iespējamā pagarinājuma nosacījumiem, gan arī patērētājam ir jāzina šīs izmaksas. EST konstatēja, ka tādu kā pamatlietā aplūkoto kredītligumu kontekstā tieši patērētājs ir tas, kuram jāveic ar to pagarināšanu saistītās izmaksas, un ka tās kredīta devējam ir zināmas, proti, tās ir noteiktas vai nosakāmas.

EST spriedumā noraidīja SIA “Soho Group”, Itālijas Republikas valdības un Eiropas Komisijas argumentus par to, ka pamatlietā aplūkotā kredītliguma noslēgšanas brīdī nav droši zināms, vai šis līgums tiks pagarināts, un tāpēc ar tā pagarināšanu saistītās izmaksas nevarot ietilpt jēdzienā “kredīta kopējās izmaksas patērētājam”. EST norādīja, ka Direktīvā 2008/48 ir iekļauts pilnīgs to summu sadalījuma koncepts, kas attiecas uz patērētāja kredītligumiem, un saskaņā ar to kredītliguma pagarināšanas izmaksas ietilpst jēdzienā “kredīta kopējās izmaksas patērētājam”. Turklāt Direktīvas 2008/48 normas attiecas ne tikai uz kredītliguma noslēgšanu, bet arī uz tā grozīšanas kārtību, kas nozīmē, ka arī kredītliguma termiņa pagarināšanas gadījumā ir jāsauglabā tā lietderīgā iedarbība. To ir iespējams nodrošināt tikai tad, ja kredītliguma pagarināšanas izmaksas, kas maina jēdziena “kopējā summa, kas jāmaksā patērētājam” saturu, ietilpst jēdzienā “kredīta kopējās izmaksas patērētājam” Direktīvas 2008/49 3. panta g) punkta izpratnē.

Pilns sprieduma teksts pieejams: <https://curia.europa.eu>

<https://www.tm.gov.lv/lv/eiropas-savienibas-tiesa-pasludina-spriedumu-lieta-c-68619-soho-group>